

Maske Takmak Şart!

Özlem Ak

Teksas A&M Üniversitesinden atmosfer bilimleri profesörü Renyi Zhang, College of Geosciences'tan Harold J. Haynes ile Texas Üniversitesi, California-San Diego Üniversitesi ve California Teknoloji Enstitüsünden meslektaşlarının yaptığı bir araştırmada maske takmamanın, kişinin COVID-19 virüsünden enfekte olma ihtimalini önemli ölçüde artırdığı tespit edildi. PNAS (*Proceedings of the National Academy of Sciences*) dergisinde yayımlanan çalışmada COVID-19 enfeksiyonuna yakalanma riski ve virüsün kişiden kişiye nasıl kolayca geçebildiği incelendi.

Araştırmacılar, maske kullanmanın vaka sayısını 6 Nisan-9 Mayıs tarihleri arasında İtalya'da 78.000, 17 Nisan-9 Mayıs tarihleri arasında New York'ta 66.000 kadar azalttığını tespit etti. Zhang, COVID-19'un bulaşmasında solunum damlacıklarının hava yoluyla yayılmasının en önemli etmen olduğunu sonuçlarının açıkça gösterdiğini söylüyor. İstatistiksel bir yöntem kullanarak yaptıkları çalışmada, New York'ta bir aydan kısa bir süre içinde maske kullanımı sayesinde 66.000'den fazla enfeksiyonun önlendiğini hesapladılar, ayrıca kalabalık ve kamusal alanlarda maske takmamanın hastalığın bulaşmasında en etkili araç olduğu sonucuna da vardılar. Bu basit uygulamayla beraber,

sosyal mesafe kuralına uymak ve el hijyenine dikkat etmek COVID-19 pandemisini durduracak en etkili önlemler.

Makalenin yazarlarından Mario J. Molina, California-San Diego Üniversitesinde bir profesör ve aynı zamanda 1995 Nobel Kimya Ödülü sahiplerinden biri. Molina'ya göre maske kullanımı sadece virüs taşıyan öksürük damlacıklarının sağlıklı kişilere ulaşmasını önlemekle kalmıyor, aynı zamanda sağlıklı kişileri enfekte olan insanların yaydığı atmosferik parçacıkları (aerosoller) solumaktan da koruyor. Molina maske takmanın çok önemli olduğunu, virüsün havada onlarca dakika kalabileceğini ve metrelerce taşınabileceğini hatırlatıyor.

Fakültesinden nörolog Eyyemisi Damisah, hücre ölümünün beyin hastalıklarında çok yaygın olduğunu ve bu sürecin anlaşılmasının kafa travmasından, inme ve diğer sorunlara kadar hasarlı bir beyindeki hücre ölümü hakkındaki pek çok bilinmeyene ışık tutabileceğini söylüyor. ■

Beynin ölü hücreleri nasıl temizlediğini gösteren videoyu izlemek için

http://y2u.be/_BixMMfPkhU adresini ziyaret edebilir ya da aşağıdaki kare kodu akıllı cihazınıza okutabilirsiniz.

Zhang, sonuçlarının insanlara net bir mesaj göndermesi gerektiğini söylüyor: "Maske takmak virüsle mücadelede çok önemli". Maske takmanın yanı sıra el hijyenine dikkat etmek ve sosyal mesafe kurallarına uymak, COVID-19'un bulaşma riskini büyük ölçüde azaltacak. ■